

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Pavlem Kumprechtem ve věci žalobce: **R. A.**, zast. JUDr. Irenou Wenzlovou, advokátkou se sídlem AK v Litoměřicích, Sovova 7069/5, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 5. 2013, zn. 7149/DS/2013/SR, t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 5. 2013, zn. 7149/DS/2013/SR, se zrušuje a věc se žalovanému vrací k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 11.228,--Kč k rukám JUDr. Ireny Wenzlové, advokátky se sídlem AK v Litoměřicích, Sovova 709/5, do 8 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové ze dne 20. 2. 2013, čj. P/3131/2012/OS1/Hej, a toto potvrdil. Tímto rozhodnutím prvoinstanční správní orgán (dále jen „správní orgán“) rozhodl o tom, že se žalobce dopustil přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), a to porušením jeho § 18 odst. 3, za což mu byla podle § 125c odst. 4 písm. e) a § 125c odst. 5 citovaného zákona uložena pokuta ve výši 4.000,--Kč, zákaz činnosti řízení

motorových vozidel v trvání 4 měsíců a povinnost nahradit náklady přestupkového ve výši 1.000,--Kč. Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného včas žalobu, kterou v podstatě odůvodnil následujícím způsobem.

I. Obsah žaloby

Předně třeba konstatovat, že žalovaný nezamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu jako nepřípustné (viz bod I. žaloby poslední věta), nýbrž proto, že je neshledal důvodným. Institut nepřípustného odvolání je upraven v § 92 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen „správní řád“), a o takový případ v přezkoumávané věci nešlo, jak je zřejmé z výroku žalovaného rozhodnutí.

V úvodu žaloby žalobce tvrdil, že žalované rozhodnutí je nezákonné, nepřezkoumatelné a že neakceptuje judikaturu Evropského soudního dvora či Ústavního soudu. Provedl obecný exkurz do logiky s odkazem na důkaz logickým čtvercem, přičemž první konkrétní žalobní námitka je až na straně čtvrté žaloby, kde žalobce namítá, že žalovaný vycházel při svém rozhodování „z pouhého jediného důkazního prostředku, který nadto neprovedl ani jako důkaz, a to i přesto, že dokazování není ve správním trestání predikováno judikatorně, ale pozitivním vymezením práva ust. § 51 a n. správního řádu.“ Tento důkazní prostředek (radar) vykazuje podle žalobce nedostatky, když ukazuje nesmyslné souřadnice, a to ve vzdálenosti nejméně 6 kilometrů od dálnice, kde mělo probíhat měření a v tu chvíli vznikají podle žalobce pochybnosti i o správnosti naměřené rychlosti. Touto skutečností se žalovaný nezabýval s tím, že „je na videu vidět, že se nejede po poli, ale jede se na silnici“. Takové tvrzení ovšem není podle žalobce vyjádřením matematickým, a samo o sobě činí rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů. Cesta přitom opravdu není provedena po poli, nicméně bez dalšího nelze usoudit, kde bylo měření provedeno.

Podle žalobce proto bylo nutné provést výslechy policistů, co do místa měření a dalších okolností provedeného měření, když s ohledem na souřadnice GPS nelze ani diametrálně usuzovat, že měření bylo provedeno na dálnici D11. Pouze bylo prokázáno, že nebylo na poli. Žalovaný se namítanou nesmyslností nezabýval a nepřipustil možnost poruchy zařízení či špatného způsobu měření (natož falsifikace, ať již záměrné nebo neúmyslné).

Namítané vady videozáznamu jako důkazu rozvádí žalobce dále na straně šesté a následujících. Poukazoval v podstatě na to, že je minimálně „v nepořádku měření vzdálenosti GPS, kterou se neměří jenom přesná poloha, ale i vzdálenost bodu A do bodu B vzdálenosti. Následně tímto nepřesným měřením vzdálenosti nelze vypočítat rychlost vozidla pro absenci jedné obligatorní vstupní podmínky – měřené vzdálenosti. Matematika na toto zná jednoznačnou odpověď – nelze vypočítat nebo chybný výsledek.“

Nelze podle něho předjímat bez jakýchkoliv rozumných pochybností, že když GPS ukazovala nesmyslné koordináty ohledně místa měření, že by měřila přesně co do vzdálenosti dvou koordinátů polohy GPS mezi sebou určující vzdálenost. Naopak nepřesnost GPS dává velmi důvodné pochybnosti o přesnosti měření, a tedy co do platnosti výstupu týkající se rychlosti. Žalobce dále namítal, že ačkoliv je videozáznam v jednom celku, chybí na něm několik minut záznamu, což je jednoznačná indicie napovídající o tom, že je v daném případě něco na důkazním prostředku v nepořádku.

Žalovaný namítal, že důkazní řízení nebylo vedeno v souladu s § 51 a) správního řádu (ohledání listiny dle § 53 správního řádu, ohledání věci dle § 54 správního řádu). Bylo-li tak nafilmováno jedoucí vozidlo, nadto neidentifikované, neznamená to ještě, že stojící identifikované vozidlo na dalším sestřiženém záběru je tímto vozidlem, a nadto, že tímto vozidlem byl dokonán přestupek spočívající v zakázané rychlé jízdě. Podle žalobce žalovaný a ani správní orgán prvého stupně neprokázali, s ohledem na střihy ve videu značící jeho úpravu, že měřené vozidlo (flek) je totožné s vozidlem, které je identifikováno jako vozidlo stojící dle typu a registrační značky.

Žalovaný tvrdí, že video je nesestříhané a přitom bere střih videa jako běžné (viz chybějících cca 9 minut). Střihy na videozáznamu jsou prokázány, tedy žalovaný musí prokázat opak, kterým nad jakoukoliv rozumnou pochybnost prokáže vinu žalobce. S videozáznamem bylo tedy manipulováno střihem, jde o nepůvodní záznam, sestříhané video, tedy o důkaz, který je v řízení o trestním obvinění zcela nepřijatelným důkazem.

Žalobce dále namítal, že žalovaný prováděl dokazování ohledně videozáznamu mimo ústní jednání, když uvedl, že: „Po ohledání pořízeného videozáznamu dospěl odvolací správní orgán k závěru, že ...“. Nelze se totiž spokojit s důkazem coby zápisem jeho provedení, ale je nutné provést jeho objektivní ohledání a toto zaznamenat do protokolu. K tomu viz závěry Nejvyššího soudu k ohledání uvedené v rozhodnutí sp. zn. 6 A 4/94, zveřejněné ve sbírce judikatury 93/1995, kde je mj. uvedeno, že „ohledání je v demonstrativním výčtu (...). Pokud správní orgán tento důkaz provede, musí být o tom sepsán protokol podle (...) zákona, v němž je třeba mimo jiné náležitě popsat předmět a výsledek ohledání“. Krom toho nebyla dána žalobci možnost, aby se před vydáním rozhodnutí k získaným důkazům vyjádřil (viz k části žalovaného rozhodnutí: „Dle technické specifikace návodu k obsluze silničního rychloměru POLCAM PC2006 (list spisu č. 103) by měl být teplotní rozsah práce od - 10°C do + 50°C. Z údajů Ředitelství silnic a dálnic ČR, SSÚD Pravy není tento údaj znám (...) jasným identifikátorem je v tomto případě tovární značka a typ vozidla a registrační značka (...) Z předloženého videozáznamu lze identifikovat datum spáchání přestupku a přesný čas (...) neboť z videozáznamu, pokud provedeme analýzu po jednotlivých okénkách (...).“ Žalovaný tak nevycházel ze skutkových závěrů provedených důkazů zaznamenaných v protokolu, když tyto důkazy získával a prováděl sám přímo z jednotlivých důkazních prostředků.

Žalovaný se rovněž nijak nevyjádřil k jednotlivým pochybnostem ke snímání vozidla. Nevysvětlil, z jakého důvodu číslo snímku F396756 je uvedeno 2x, tj. existují dva snímky se stejným číslem a přitom obsahují zcela odlišné údaje co do měřeného času, jakož co do měřené vzdálenosti. Je naprosto nemožné, a na toto žalobce upozornil ve svém odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně žalovaného, aby

- existovaly dva za sebou jdoucí snímky se shodným číslem,
- tyto dva shodně číslované snímky ukazovaly rozdílné údaje, ze kterých se provádí výpočet rychlosti vozidla (čas a vzdálenost od vozidla),
- výpočet rychlosti z obou snímků podle zadaných údajů 5 metrů za 0,1 sec = $50\text{m/s} = 180\text{ km/h}^{-1}$ a nikoliv na snímku uvedených 156.2 km/h^{-1} .

Žalovaný přesvědčivým způsobem nevysvětlil, z jakého důvodu je v určitých sekvencích, aniž došlo k jakékoliv manipulaci (tvrzení žalovaného), snímkování videosekvence s posunem vždy o 3 okénka a daný soubor obsahuje tři zcela odlišné časy. Konkrétně pak namítal, že:

„Ze snímku F396755 videa je patrné, že v čase 002.0 s je měřená vzdálenost 99 m, na následujícím snímku, č. F396756, je vzdálenost 104 m. Odvolací správní orgán uvedl, že zaznamenání videa z měřicího zařízení je nastaveno na 25 snímků za sekundu, tedy jeden snímek je pořízen každých 0,04 sekundy.

V případě, že (jak uvedl žalovaný) vozidlo ujelo 5 metrů za 0,04 sekundy, znamená to, že jeho momentální rychlost byla 125 m/s , tedy 450 km/h . Vzhledem k tomu, že takovouto rychlostí není dle technických specifikací vozu Škoda Fabia možné jet, a to ani v případě, že toto by teoreticky mělo upravené vlastnosti, tzv. „tunning“, ani silniční rychloměr PolCam není pro takovou rychlost kalibrován, je výsledek měření zcela nesmyslný, neboť za žádných okolností nemůže být reálný.

Všechny tyto skutečnosti tvoří zcela jednoznačné indicie ke skutečnosti, že je zde velmi závažný důvod pochybovat o samotné správnosti o měření, a to vinou policistů, kteří měření prováděli, vinou technické závady na měřícím přístroji anebo falsifikací důkazního prostředku samotného (ať záměrnou či neúmyslnou).“

Celé trestní obvinění žalobce přitom stojí na tomto jediném a zcela nevěrohodném důkazním prostředku. Žalovaný zcela opominul důkazy spočívající v jednání policistů. Nepatříčně žalobce odkazoval, pokud jde o námitky proti jejich postupům, na podání stížnosti na nesprávný úřední postup. Tímto postupem zavdal vadu řízení, která činí rozhodnutí nezákonné pro nedostatek důvodů. Důkaz, týkající se správnosti postupu policie, byl přitom pro danou věc stěžejním.

Žalovaný dále namítal, že přestože je přestupkové řízení obligatorně dvouinstanční, tak že žalovaný postupem uvedeným § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu odstranil „vady“ v odůvodnění, a to „takovým způsobem, že zasáhl do správního uvážení správního orgánu prvního stupně co do hodnocení důkazů a tímto svým jednáním byl žalobci odepřen spravedlivý proces z důvodu ztráty možnosti odvolat se proti takovému

rozhodnutí správního orgánu co do správních úvah hodnocení důkazů, na jejichž základě je vyslovena a odůvodněna vina a uložena sankce.

Žalovaný postupoval v rozporu s uvedenou Úmluvou, tedy v rozporu se zásadou přímé aplikace descendenční teorie za využití kolizního pravidla *lex superior derogat inferiori*, kdy nelze s ohledem na obligatorní dvojinstančnost řízení a možnosti odvolání proti rozhodnutí postupovat dle ust. § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu. Toto zcela koresponduje s maximou v trestním řízení, kdy [d]okazování v odvolacím řízení je třeba chápat jako prostředek sloužící k tomu, aby výsledky původního dokazování, na nichž spočívá přezkoumávaný rozsudek, byly buď potvrzeny jako správné, anebo aby správnost původního dokazování a jeho hodnocení byla zpochybněna a umožnila nápravu vad napadeného rozsudku. Meze doplnění dokazování před odvolacím soudem jsou limitovány potřebou spolehlivě rozhodnout o odvolání a odvíjejí se od obsahu a rozsahu přezkumné činnosti odvolacího soudu (§ 254)[viz Šámal, Pavel a kol. Trestní řád: komentář. 6. dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2008. 2 sv. Velké komentáře. 978-80-7400-043-0., 3004s, str. 2054].“

Z uvedeného žalobce dovozoval, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně žalovaného na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a že doplnil odůvodnění o obligatorní podmínky uvedené v § 12 přestupkového zákona, jakož i provedl další dokazování, nad rámec přezkumné činnosti žalovaného jako odvolacího správního orgánu. Tím měl nahradit činnost správního orgánu prvního stupně. I z tohoto pohledu proto považoval žalované rozhodnutí za nezákonné.

Žalobce brojil i proti odůvodnění uložených sankcí v kontextu § 12 přestupkového zákona, které vychází z obecných formulací a nezohledňuje individuální posouzení daného případu. Namítal, že žalovaný „opsal část rozsudku NSS 7 As 43/2004-51“, aniž by jej citoval. Tím prý popřel svojí vlastní argumentaci o nepřípustnosti užívání judikatury ve větším množství a navíc se dopustil plagiátorství. Přitom z něho vyňal argument, podle něhož „je totiž zásadní rozdíl, zda se pachatel předmětného přestupku dopustil tohoto přestupku na dálnici v době dopravní špičky, kde míra ohrožení zdraví lidí nebo poškození majetku bude výrazně vyšší, nebo na místní komunikaci v nočních hodinách bez jakéhokoliv provozu.“

Míra zavinění žalobce uvedená žalovaným má pouze formalistický rámec bez vztahu na dané místo a čas. Nebyla zkoumána materiální stránka daného přestupku. Nedostatečně byla zkoumána a odůvodněna skutková podstata daného přestupku z hlediska jeho pohnutky, pachatele (zde žalobce opakovaně tvrdil, že se daného přestupku neodpustil), společenské nebezpečnosti, žalobce zpochybňoval odbornou způsobilost ustanovené oprávněné úřední osoby, z čehož všeho dovozoval porušení svého práva na spravedlivý proces.

Žalobce dále zpochybňoval vývody žalovaného o konstrukční rychlosti dálnice, která je podle něho zásadním atributem k prověření naplnění materiální stránky přestupkového jednání. Dalšími jsou konkrétní místo, čas, hustota provozu, okolnost,

zda jelo vozidlo v koloně apod., což jsou všechno rozhodné skutečnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Neztotožňoval se s tvrzením, že policisté nemohli mít zájem na výsledku měření ze dvou důvodů, které rozvedl následovně:

„V prvé řadě jde o odměňování za „příkladnou“ práci. I Nezávislý odborový svaz policie (NOS) se vyjádřil ostře k celkovým praktikám policie svém webu (dostupné na www.nosp.cz) oficiálním otevřeným dopisem, kdy uvádí, že „...běda přinést za směnu jen pět pokut. A když je dost pokut, tak je málo alkoholů. A když je dost alkoholů, je málo kontrol osob. A je snad náplní práce dopravní policie uložit pokutu za každou blbost? Vedoucí mi řekl, že je, i když v popisu své práce jsem nic takového nepodepisoval a zákon mi umožňuje většinu přestupů ků řešit blokově. Takže pak dáváme stokorunové pokuty za zapomenuté ORV a to jen proto, abychom měli čárku - Protože opakuji - běda přinést za směnu jen pět pokut - pak jsme trestání nesmyslně dlouhými kontrolními body na nesmyslných místech a neustále jsme nuceni měřit rychlost. Dobrá tedy - policista, který přinese víc pokut, tak je lepší policista. Dokonce je lepší i ten, který přinese deset pokut za sto korun, než ten, který přinese jednu za závažný přestupek třeba za dva a půl tisíce korun. Nemůžeme si totiž dovolit číhat někde půl dne na přejezdu, nebo na zákazu předjíždění, protože pak máme málo kusů. A je jedno, co společnosti pomůže víc. Hlavní je, mít “vyřešeno” co nejvíc přestupků za každou cenu. (...) Tak tedy většinu přestupků přestanu řešit domluvou, protože jsem na dobu určitou a paranoidní, nemůžu si dovolit velký odpor. Navíc občas přijde odměna a dostávají ji ti, co “pracují” nejvíc.

Policista na daném oficiálním odborovém serveru NOS uvedl, že Nedávno jsem při silniční kontrole zachránil lidský život a také už se mi povedlo zadržet nebezpečného pachatele TČ. A víte, co se stalo? Vůbec nic. Ani slovo od nikoho z vedoucích ve smyslu - dobrá práce. Nemí to totiž čárka, která se vykazuje. Naopak jsem dostal vynadáno za to, že jsem přinesl jen tři pokuty.

Naopak s ohledem na zveřejňovanou praxi služebních funkcionářů naprosto nemůže obstat tvrzení o věrohodnosti výpovědi policistů, když pro tyto policisty je cesta nejmenšího odporu tou nejlepší.

V druhé rovině je zde námitka skutečnosti, že policisté vystupují v dané věci zprvu jako správní orgán v rámci výkonu správní moci. Správní řízení není následně na principu akuzačním, nýbrž na principu inkvizičním. Nicméně v daném případě je postavení policisty jako svědka omezeno tím, že jde v materiální smyslu o žalobce. A smyslem žalobce v prostředí akuzačního projednání věci je vymezuje oddělení procesních rolí žalobce a obhajoby. Tedy i v prostředí řízení inkvizičního, kdy pro forma sice uvádí, že žaloba a rozhodnutí je soustředěno v rukou správního orgánu, je nutné vzít v potaz i skutečnost, že policista, který je v daném případě de iure svědkem je současně žalobcem dané věci. Žaloba v materiálním světle byla podána oznámením o přestupku, kdy policista jako orgán veřejné moci, resp. správní orgán shledal, že jsou naplněny znaky skutkové podstaty přestupku. Materiálně tedy v dané věci vystupuje policista jako žalobce, a tedy je nepřipustné vycházet

pouze z jeho tvrzení, ale je nutné tato tvrzení hodnotit v celém kontextu, zejména kritického hodnocení důkazů zkoumáním pouze provedených důkazů.

Opačné jednání, kdy je a priori považováno sdělení materiálního žalobce za zřejmé a nezpochybnitelné, tak je porušen celý systém řízení v trestním obvinění, zejména presumpce nevinu a celá instituce práva na spravedlivý proces.“

Žalobce dále namítal, že samotným oznámením o přestupku, které zasílá Policie České republiky správnímu orgánu, nelze provést důkaz. Odkazoval v tomto směru na příslušnou judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu a zdůrazňoval význam vyslechnutí zasahujících policistů jako svědků o jejich činnosti.

V posledním žalobním bodu se pak dotkl otázky, komu měl žalovaný rozhodnutí doručovat, zda zmocněnci nebo „substitutovi“. Úvahy žalovaného, že pokud by odvolací správní orgán doručil rozhodnutí substitutovi zmocněnce, že by šlo o neúčinné doručení, měl za chybné s odůvodněním, že termín substituent se užívá toliko v zastoupení advokátem ve smyslu § 26 zákona o advokacii.

V daném případě se však nejedná o zastoupení podle zákona o advokacii, ale o zastoupení dle správního řádu, kdy zástupce na rozdíl od advokáta vystupuje přímo jménem zastoupeného (viz § 34 odst. 1 správního řádu), tedy nejde o náhradu jednatele v plné moci, ale jde o jakési postoupení plné moci. Žalobce je toho názoru, že se v souladu s ust. § 34 odst. 2 správního řádu doručují písemnosti pouze zástupci, a protože „si obviněný zvolil jako svého zástupce společnost FLEET Control, s.r.o., která si dále zvolila jako svého zástupce P. K., tím pádem sama pozbyla zmocnění k doručování písemností, neboť dle ust. § 33 odst. 1 SŘ v téže věci může mít účastník současně pouze jednoho zmocněnce, kterým byl P. K., neboť tím, že společnost FLEET Control, s.r.o. zmocnila dle ust. § 33 SŘ P. K., sama pozbyla možnost v řízení vystupovat jménem zastoupeného a jediným úkonem, který mohla poté, co zmocnila třetí osobu sama učinit, by bylo zrušení udělení takové plné moci.“

V souvislosti s tím se žalobce dožadoval, aby krajský soud mimo jiné konstatoval, že analogie správního řádu a zákona o advokacii (resp. přímá aplikace zákona o advokacii na osobu jinou, než advokáta) je nepřípustná. Z uvedeného důvodu také rozhodnutí žalovaného nebylo *de iure* doručeno dne 14. 5. 2013, tedy okamžikem vyzvednutí rozhodnutí z datové schránky společnosti FLEET Control, s.r.o., ale dne 28. 5. 2013, kdy se o něm fakticky dozvěděla osoba, která byla v danou chvíli zmocněna k doručování písemností, tedy Petr Kocourek a právní moci tak nabylo dne 29. 5. 2013.

Již na tomto místě krajský soud pro přehlednost uvádí, že se s uvedenými závěry žalobce ohledně doručování ztotožňuje.

Vzhledem k uvedenému žalobce navrhoval zrušit jak žalované rozhodnutí, tak i rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, jež mu předcházelo, a věc žalovanému vrátit k dalšímu řízení.

II.

Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 22. 7. 2013. Odkázal se v něm na obsah žalovaného rozhodnutí, v němž se věcí podrobně zabýval. Dále uvedl, že o odvolání rozhodl podle § 90 odst. 5 správního řádu a nikoliv jako o odvolání nepřípustném. Důkazní řízení bylo podle žalovaného provedeno řádně. Dne 20. 2. 2013 proběhlo ústní jednání, u kterého byl přítomen substitut zmocněnce Petr Kocourek a při němž správní orgán v rámci provedení dokazování četl obsah spisového materiálu (oznámení přestupku Policie České republiky ze dne 1. 10. 2012, č.j. KRPH-92997/PŘ-2012-050040, úřední záznam ze dne 27. 10. 2012, č.j. KRPH-92997-3/PŘ-2012-050040, evidenční karty řidiče, ověřovací list č. 265/11 silničního rychloměru POLCAM PC2006 v.č. 1241PL/2008 s platností do 1. 12. 2012, certifikát o schválení typu měřidla č. 0111-CS-C016-08 silničního rychloměru typ POLCAM PC2006, osvědčení o schválení technické způsobilosti typu konstrukční části vozidla nebo výbavy vozidla č. 3 200, osvědčení o způsobilosti obsluhy policisty M. K. – OEČ: 315903 a osvědčení č. 2362/11 ze dne 2. 12. 2011 policisty P. K. sl. č. 272698, návod k obsluze měřicího zařízení POLCAM PC2006 a videozáznam přestupku na CD nosiči přiloženém ke spisu) a dále sdělení od Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Hlavního města Prahy ze dne 26. 11. 2012 integrovaného operačního střediska ze dne 26.11.2012 (list spisu č. 30), sdělení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje, odboru služby dopravní policie ze dne 3. 1. 2013 (ev. pod č.j. MMHK/001658 – list spisu č. 58) a sdělení od Městské policie Hlavního města Prahy ze dne 18. 2. 2013 (ev. pod č.j. MMHK/030243/2013, list spisu č. 81-85). Správní orgán I. stupně dále přehrál zástupci porázení videozáznam (což je dle žalovaného dostačující provedení důkazu) z přestupku uložený na CD nosiči – list spisu č. 7. V protokolu o ústním jednání správní orgán popsal obsah videozáznamu a četl výpis z evidenční karty řidiče uzavřeného ke dni 5. 11. 2012. Substitut P. K. protokol o ústním jednání ze dne 20. 2. 2013 četl a jako správný jej vlastnoručně podepsal.

K námitkám týkajícím se měření rychlosti, které prováděla Policie České republiky, žalovaný uvedl, že se skutečnostmi, které jsou zaznamenány na videozáznamu z měřicího zařízení POLCAM PC2006 podrobně zabýval na listech č. 15-20 žalovaného rozhodnutí.

K námitkám, jež se týkají oprávněné úřední osoby, žalovaný konstatoval, že pověřená úřední osoba Ing. R. Š., která rozhodnutí zpracovávala, byla řádně určena a rozhodnutí zpracovávala zcela samostatně. Ing. Š. je osobou vzdělanou v oblasti nejen správního práva, ale i v oblasti technické, je absolventem vysoké školy technického zaměření a v současné době se připravuje na dokončení

studia znalce v oblasti dopravy. V dané věci se snažil v rámci svých odborných znalostí a zkušeností maximálně se vyrovnat se všemi námitkami uvedenými v odvolání. Hodnocení jeho činnosti žalobcem je možno považovat přinejmenším za urážlivé. Oprávněná úřední osoba své odborné znalosti a schopnosti popsala na straně dvaatřicáté předmětného rozhodnutí a nabídla též možnost jejich prokázání. Žalobce o to neprojevil zájem a bez dalšího zjišťování žalobní námitky uvedl.

Žalovaný neměl pochybnosti o osobách policistů, když nevyvstaly žádné skutečnosti o jejich možné zaujatosti vůči žalobci. Policisté prováděli měření rychlosti vozidla a nemohli vědět, kdo vozidlo řídí, tudíž nemohli mít zájem na jeho výsledku. Z videozáznamu není zřejmé, že by policisté projevovali neobvyklou horlivost a jejich jednání bylo přizpůsobeno daným okolnostem. Provedli pouze potřebné úkony k zaznamenání přestupku a jeho pachatele, tedy postupovali nestranně a nezaujatě a plnili výkon svých služebních povinností.

Žalovaný uzavřel, že přistoupil k věci odpovědně posoudil všechny relevantní skutečnosti, včetně závažnosti jednání a důvodnosti uložené sankce. Napadené rozhodnutí považuje za věcně správné, odpovídající zjištěným a ničím nevyvráceným skutečnostem, jakož i závažnosti projednávaného protiprávního jednání. Navrhoval žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

III.

Replika žalobce k vyjádření žalovaného

Žalobce reagoval na vyjádření žalovaného k žalobě replikou ze dne 11. 4. 2014. V ní v podstatě zopakoval to, co již vyplývá z jeho žalobních námitek. Setrval na tom, že absentuje jakékoliv dokazování před správními orgány a že jde o nedostatek, který není možno odstranit v přezkumném soudním řízení. Soud totiž nemůže nahrazovat činnost správních orgánů. O horlivosti policistů prý nic neuváděl a pokud jde o pověřenou úřední osobu a její odbornou způsobilost, setrval na tom, že rozhodnutí psala osoba s obecným právním vzděláním a nikoliv daný úředník. V dalším se žalobce věnoval exkurzním způsobem podkladům rozhodnutí a vedení přestupkového řízení, a to s odkazy na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu. Zdůrazňoval, že obviněný z přestupku požívá práva, jež jsou vlastní trestnímu řízení, přičemž v řízení musí být provedeny důkazy prokazující vinu podezřelého. Platí přitom, stejně jako v trestním řízení, že správní orgány mohou přihlídnout jen k těm důkazům, které byly provedeny při ústním jednání. Žalovaný, stejně jako správní orgán prvního stupně vychází u měření rychlosti pouze z písemných dokumentů oznámení o přestupku a záznamu o přestupku, aniž by provedli jediný relevantní důkaz.

IV.

Jednání krajského soudu

Krajský soud projednal žalobu při jednání dne 6. 5. 2014. Žalobce se z účasti na něm předem písemně omluvil a souhlasil s tím, aby krajský soud jednal a rozhodl ve věci v jeho nepřítomnosti. Setrval přitom na svých dosavadních stanoviscích. Rovněž žalovaný se odkazoval na obsah odůvodnění žalovaného rozhodnutí, které

měl za věcné správné a neztotožňoval se s námitkami uvedenými žalobcem v žalobě.

V.

Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

Žaloba a replika žalobce k vyjádření žalovaného obsahují celkem 42 stran textu. V něm je nespočet námitek, v podstatě totožných s námitkami odvolacími, přičemž rovněž odvolání samotné je napsáno dokonce na více jak 50-ti stranách. A to vše ve věci přestupku, jichž se nepochybně dnes a denně odehrávají na našich komunikacích tisíce. Svá podání přitom žalobce doslova prošpikoval odkazy na právní teorie a judikaturu všeho druhu, a to z velké části bez konkrétního vztahu k projednávané věci. Respektive ve formě, v níž by si snad měl krajský soud sám hledat možná pochybení? Rozsah přezkumu žalobou napadeného správního rozhodnutí je však ve správním řízení vymezen žalobními body, jimiž žalobce přímo konkretizuje svá tvrzení ve vztahu ke svým veřejným subjektivním právům a namítanému porušení zákona. Jestliže žalobce v žalobě vytkne napadenému správnímu rozhodnutí vady jen v obecné rovině, je pak samozřejmé, že se k nim krajský soud vyjádří také jen v obecné rovině. Není totiž úkolem správních soudů ve správním soudnictví, aby nahrazovaly činnost žalobce při formulaci žalobních námitek a samy je dotvářely (s určitými výjimkami, jako jsou nicotnost rozhodnutí, prekluze – zánik odpovědnosti za přestupek uplynutím lhůty jednoho roku, nepřezkoumatelnost, spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů a další, přičemž nelze pominout případy, kdy se bude jednat o porušení hmotněprávního ustanovení Listiny základních práv a svobod ze strany správního orgánu, které třeba ani nebude předmětem žalobních námitek). Z uvedených důvodů se proto krajský soud v dalším vyjádří k námitkám a tvrzením tohoto druhu právě tímto způsobem. Třeba zároveň připomenout, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek detailní odpovědi na každou námitku (ve vztahu k soudům viz např. odst. 61 rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci Van de Hurk v. Nizozemí). Nelze proto bez dalšího uzavřít, že absence odpovědi na ten či onen argument žalobce v odůvodnění žalovaného rozhodnutí nebo rozhodnutí soudu způsobuje nezákonnost rozhodnutí či dokonce jeho nepřezkoumatelnost.

Krajský soud tím chce říci jediné, a to, že pokud by se měly orgány státní správy zabývat v případech, jako je tento, všemi námitkami, tvrzeními a názory žalobcem uplatněnými v přestupkovém řízení, ve všech jeho podrobnostech, navíc nerozhodných pro posouzení věci samé, vedlo by to nejen k porušení zásady efektivity a hospodárnosti správního řízení, ale při jejich větším výskytu až ke kolapsu výkonu státní moci na úseku přestupků. Vždy plně postačuje zjistit skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, najít jen onu míru ve vypořádání námitek, která poskytuje dostatečnou oporu pro výrok o vině.

Ostatně Ústavní soud v těchto souvislostech konstatoval: „Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich

závěrů je sama o sobě dostatečná“ (srov. Nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68). Povinnost posoudit všechny žalobní námitky tudíž neznámá, že krajský soud je povinen reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit, když jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č.j. As 126/2013-219).

Krajský soud se proto vůbec nemínil zabývat např. žalobními námitkami ohledně odborné způsobilosti Ing. R. Š., zda byl schopen zcela sám vytvořit obsah žalovaného rozhodnutí, když nejen že o jeho způsobilosti k výkonu státní správy na daném úseku nemá sebemenších pochybností, ale i kdyby se na jeho vyhotovení podílely další osoby, šlo by o věc zcela nevýznamnou. Za obsah rozhodnutí totiž odpovídá ten, kdo je podepisuje, a to byl právě jmenovaný jako pověřená úřední osoba. Na těchto skutečnostech nemůže nic změnit ani fakt, že je jím vyhotovené a žalobou napadené rozhodnutí tímto rozsudkem zrušeno. Jde o postup zákonem předvídaný, přičemž s jeho obsahem se navíc krajský soud v převážné míře ztotožňuje, a proto na něj v dalším i odkazuje. Netřeba přitom jeho závěry na tomto místě znovu opakovat, když jeho obsah každý ze zúčastněných subjektů na přezkumném řízení zná.

Nesouladnou v náhledu na věc byla pouze otázka a s tou se krajský soud nemohl ztotožnit, která se týkala potřebnosti výslechu zasahujících policistů jako svědků. Dlužno zároveň poznamenat, že jde z velké části o věc názoru (o tom ještě dále), který nemusí být zdaleka ještě konečný. A to v důsledku toho, že přestupkové řízení je řízením vedeným samozřejmě podle přestupkového zákona a správního řádu (viz § 51 zákona o přestupcích), ale zároveň je judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, Ústavním soudem i Nejvyšším správním soudem modifikováno v mantinelech trestního práva dosud ne přesně vymezených.

Krajský soud však nemůže nezmínit, že se s podobnými námitkami proti úřední osobě dosud nesetkal a dlužno poznamenat, že je má za přinejmenším nekorektní. Jak souvisí se způsobem jízdy žalobce? Odpověď je nasnadě. Nijak, stejně jako námitky ohledně údajného plagiátorství žalovaného či konstrukční rychlosti předmětné dálnice, s níž žalobce spojoval absenci materiálního znaku předmětného přestupku. Takové úvahy nejsou v přezkoumávaném případě vůbec na místě, neboť třeba mít na paměti, že již jen formální znaky daného přestupkového jednání, označeného v přestupkovém zákoně, naplňují běžně i materiální znak toho které přestupku, neboť porušuje či ohrožuje daný společenský zájem na bezpečnosti silničního provozu. V přezkoumávané věci o tom nemůže být vůbec pochyb, když žalobce překročil dovolenou rychlost o 31 km/hod., tedy šlo o situaci zcela jinou, než kdy Nejvyšší správní soud judikoval, že překročení nejvyšší povolené rychlosti o 2 km/hod. vylučuje trestnost přestupku.

Bez komentáře ponechává krajský soud rovněž tvrzení o horlivosti policistů ohledně zjišťování dopravních přestupků, a to v přímé souvislosti a návaznosti na jejich služební hodnocení. Poznámky uvedeného typu určité části veřejnosti, lze totiž snad dávat jedině do souvislosti s nedostatkem potřebného právního vědomí. Copak lze rozumně brojit proti tomu, že policisté zasahují proti nedovoleným jednáním v provozu na komunikacích za situace, kdy provoz na nich je v podmínkách České republiky džunglí? Za tohoto stavu se nelze vůbec divit tomu,

že nadřazení dopravním policistům s nimi nemohou být spokojeni, pokud nemají výsledky.

Jak již bylo uvedeno výše, žalobce podal proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí velmi obsáhlé odvolání, o němž žalovaný rozhodl žalovaným rozhodnutím. Žalovaný se v něm na osmatřiceti stranách vypořádal s odvolacími námitkami žalobce velmi podrobným způsobem, s nímž se krajský soud ztotožňuje, ovšem s jedinou výjimkou. Nesdílí názor, že důkazní řízení bylo provedeno v souladu se zákonem, a to z následujících důvodů.

Jak je ze správního spisu zřejmé, podáním ze dne 31. 10. 2012 oznámil správní orgán žalobci zahájení přestupkového řízení a předvolal jej k ústnímu jednání na den 20. 11. 2012. Pod č. I. 21 je ve správním spisu založena plná moc ze dne 6. 11. 2012, kterou žalobce zmocnil k jednání za sebe v dané přestupkové věci obchodní společnost FLEET Control, s.r.o., se sídlem Praha 1 – Staré Město, Smetanovo nábřeží 327/14, jejímž jednatelem byl a je J. K., nar. 7. 2. 1991. Tato plná moc obsahuje ustanovení, podle něhož zmocnitel (žalobce) dává souhlas zmocněnci, aby ten za sebe mohl zmocnit třetí osobu. Dlužno poznamenat, že tato plná moc není v originálu. Protokol z tohoto jednání (nejednání) ve správním spisu není, pouze se v něm nachází mail od J. K. ze dne 20. 11. 2012, v němž jmenovaný uvádí, že stal účastníkem dopravní nehody, má nepojízdný automobil a že se proto z účasti na jednání omlouvá. Následně zaslal „Záznam o dopravní nehodě“ a v dopisu vysvětlil svoji neúčast. Správní orgán zjišťoval, zda jmenovaný dne 20. 11. 2012 hlásil na tel. č. 158 dopravní nehodu v místě, kde k ní mělo dojít a dostal odpověď, že J. K. dne 20. 11. 2012 v 8, 30 hod. z telefonního čísla 723 816 846 neučinil žádné oznámení na linku 158 o dopravní nehodě na ulici Tlustého X Náchodská na P9 a že ten den pan K. neměl šetřenou žádnou dopravní nehodu (v písemné omluvě ale J. K. neuváděl, že volal linku 158 v 8, 30 hod., nýbrž měl tak učinit až kolem 9. hodiny a vůbec již neuváděl, z jakého telefonního čísla volal; krom toho je z jeho omluvy zřejmé, že nehodu neřešila policie, nýbrž pojišťovna).

Podáním ze dne 21. 11. 2012 nařídil správní orgán nové jednání na den 29. 11. 2012. Zmocněnec žalobce se z účasti na něm omluvil z důvodu náhlé nevolnosti, přičemž k omluvě zároveň přiložil soupis čtrnácti námitek, mezi nimiž byly ty, které se týkaly objektivnosti měření rychlosti, což bylo možno podle něho ověřit jedine v souvislosti s provedeným svědeckým výsledkem zasahujících policistů. Omluvu doručil správnímu orgánu dne 29. 11. 2012 v 6,18 hodin, tedy před jednáním.

Správní orgán projednal přestupek dne 29. 11. 2012 v nepřítomnosti žalobce, respektive jeho zástupce, když do protokolu (viz č.l. 32 správního spisu) uvedl, že mu není znám důvod nepřítomnosti obviněného, neboť mu nebyla doručena žádná omluva. Správní orgán uvedl obsah jednotlivých důkazních prostředků, konstatoval, že byly dodrženy podmínky měření, popsal, co zjistil z videozáznamu, přičemž záměna vozidla či jeho řidiče byla podle něho vyloučena. Dospěl k závěru, že důkazy obsažené ve správním spisu jsou dostatečně průkazné. Citoval též z vyjádření žalobce na místě přestupku, podle něhož ten s přestupkem souhlasil, když uvedl, že jel v tu dobu mezi 130 – 150 km/hod. a že za ním jel již 10 km vůz, který se ho nesnažil předjet. V momentě, kdy však zrychlil na 160 km/hod., jej policisté zastavili. Čekali podle něho, až bude rychlost větší.

Podáním ze dne 19. 12. 2012 nařídil správní orgán další jednání ve věci, a to na den 8. 1. 2013. Žalobce (jeho zmocněnce) v něm byl informován o tom, že při tomto jednání bude ukončeno dokazování a že bude mít možnost seznámit se v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu s podklady rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Dne 7. 1. 2013 byla správnímu orgánu doručena nová plná moc s datem 4. 10. 2012, v níž dosavadní zmocněnec žalobce obchodní společnost FLEET Control, s.r.o., zmocňuje k dalšímu jednání P. K., nar. ... Ani tato plná moc není v originále. P. K. odůvodňoval převzetí zastoupení tím, že si jeho bratr Jiří Kocourek zlomil nohu a zároveň žádal o stanovení náhradního termínu jednání pro kolizi s jiným jednáním.

Žádosti žalobce, jeho zástupce, správní orgán nevyhověl a věc dne 8. 1. 2013 projednal. K neúčasti zástupce žalobce uvedl, že J. K., jednatel obchodní společnost FLEET Control, s.r.o., se k jednání nedostavil, ač byl řádně předvolán a Petru Kocourkovi, pověřenému k zastupování žalobce, kolidovalo jednání nařízené správním orgánem s jednáním na Krajském úřadu Kraje Vysočina, což bylo telefonicky ověřeno. Protože však podpis na plné moci nebyl úředně ověřen, byl P. K. sdělením ze dne 8. 1. 2013, zaslaným na jím uváděnou mailovou adresu, vyzván k dodání nové plné moci k zastupování, jež by ověření podpisu obsahovala. Zároveň byl upozorněn na to, že pokud výzvě do 5-ti pracovních dnů nevyhoví, tak že nebude jeho plná moc akceptována a správní orgán bude pokračovat v řízení o přestupku. Je proto s podivem, když správní orgán jednal s P. K. jako potencionálním zástupcem žalobce (viz zmíněná výzva), proč ve věci přesto jednal a nevyčkal konce uvedené lhůty. Pokračoval hned v dokazování, a to navíc za situace, kdy nebylo jisto, jak je to se zdravotním stavem J. K., který měl mít zlomenou nohu. Zda tedy důvod jeho nepřítomnosti při jednání dne 8. 1. 2013 byl omluvitelný či nikoliv.

A správní orgán pokračovat s tím, že přítomnosti obviněného z přestupku není bezpodmínečně třeba, neboť podklady jsou úplné, a právě proto že byl skutek projednán v nepřítomnosti zástupce obviněného (nelze nepoznamenat, že totéž správní orgán uvedl již v protokolu ze dne 29. 11. 2012, takže vyvstává otázka, proč znovu ve věci jednal a opakoval dokazování).

Poté správní orgán v rámci důkazního řízení opětovně četl podklady rozhodnutí, jež konkrétně vyjmenoval a zhodnotil je stejným způsobem, jako již učinil v protokolu ze dne 29. 11. 2012. Konstatoval, že důkazy obsažené v předmětném spisovém materiálu jsou dostatečně průkazné, skutkový stav byl náležitě zjištěn a je nepochybné, že obviněný z přestupku naplnil všechny znaky skutkové podstaty projednávaného přestupku.

Za vyjádření žalobce (obviněného) k věci vydával jeho prohlášení napsané již v oznámení o přestupku, jak již bylo citováno v protokolu ze dne 29. 11. 2012.

Pod č.l. 72 správního spisu je vedeno další předvolání k ústnímu jednání, nařízenému na den 30. 1. 2013. Předvolání bylo zasláno na adresu obchodní společnosti FLEET Control, s.r.o., s odůvodněním, že plná moc předložená dne 7. 1. 2013, jež by měla zmocňovat k jednání za žalobce P. K., neměla předepsané náležitosti, konkrétně úředně ověřený podpis na plné moci. J. K. byl zároveň vyzván k doložení pracovní neschopnosti ohledně jednání

konaného již dne 8. 1. 2013. Na základě toho J. K., jednatel obchodní společnost FLEET Control, s.r.o., podáním ze dne 13. 1. 2013, doručeným správnímu orgánu dne 18. 1. 2013, tomuto orgánu sdělil, že v obsahu plné moci ze dne 7. 1. 2013 došlo k formální chybě, když bylo uvedeno, že jde o zmocnění dle § 33 odst. 2 písm. c) správního řádu, namísto jeho § 33 odst. 2 písm. b). Poukazoval přitom na to, že šlo o formální chybu, neboť z uvedeného zmocnění je zřejmé, že jde o jedno konkrétní řízení, že jde jen o řízení vedené pod značkou P/3131/2012/OS1/Hej. Zároveň uvedl na pravou míru, že zmocnění P. K. je dáno dle § 33 odst. 2 písm. b) správního řádu.

Byť měl žalovaný toto sdělení v dispozici již dne 18. 3. 2013, do doby konání ústního jednání, nařízeného na den 30. 1. 2013, tedy po celých 12 dnů, ničeho neučinil, zřejmě v mylném přesvědčení, že zástupcem žalobce je nadále obchodní společnost FLEET Control, s.r.o. Procesní situace ale byla v té době již zcela jiná. Dokonce již dnem 7. ledna 2013 byl žalobce zastoupen P. K., nikým jiným. Lpění správního orgánu na tom, že tato plná moc neměla úředně ověřené podpisy, a právě proto ji nebylo možno uznat, totiž nemůže obstát. Každé podání je třeba posuzovat podle jeho skutečného obsahu (viz § 37 odst. 1 správního řádu) a z obsahu této plné moci je naprosto zřejmé, že z materiálního hlediska šlo o zmocnění – plnou moc pro P. K. ve smyslu § 33 odst. 2 písm. b) správního řádu. A to z důvodů, které uvedl J. K. právě ve svém podání ze dne 18. 1. 2013 a s nimiž se krajský soud plně ztotožňuje.

Nelze se pak podívat nad tím, že k jednání dne 30. 1. 2013 nepřišel nikdo. Předvolání bylo zasláno obchodní společnosti FLEET Control, s.r.o., která v té době neměla postavení zástupce žalobce ani povinnost zajišťovat zdárný průběh přestupkového řízení a P. K. obeslán nebyl. Správní orgán dokonce uváděl do protokolu o jednání nepravdu (viz druhá strana protokolu ze dne 30. 1. 2013 nahoře), když setrval na jeho zmocnění dle § 33 odst. 2 písm. c) správního řádu, vzdor vysvětlujícím a formálně oprávněmu podání J. K. ze dne 13. 1. 2013 (viz předchozí dva odstavce), o němž se vůbec nezminil. Navíc konstatoval vady v doručení i obchodní společnost iFLEET Control, s.r.o., což mu ovšem nebránilo v tom, že ve věci jednal a provedl dokazování stejným způsobem, jako v předcházejících případech.

Podáním ze dne 31. 1. 2013 správní orgán znovu nařizuje jednání v dané věci, přičemž bez jakéhokoliv vysvětlení, když jeho postavení zástupce žalobce doposud popíral, k němu na den 20. 2. 2013 předvolává P. K.. Z obsahu sepsaného protokolu je pak zřejmé, že jmenovanému bylo umožněno seznámit se spisovým materiálem, jehož obsah byl vypočítán, byly čteny některé podklady rozhodnutí a byl přehrán videozáznam a konstatováno, že hlídka policie dodržovala podmínky měření, žalobce byl jednoznačně ztotožněn, stejně jako automobil, který řídil. Správní orgán konstatoval, že žalobce naplnil všechny znaky skutkové podstaty přestupku, z něhož byl obviněn. Zástupce žalobce poukazoval na velké množství spisové dokumentace, k níž by se měl vyjádřit, a proto žádal lhůtu 5-ti dnů, v níž by tak učinil. Vznese i další námítky, jako že není známa teplota vzduchu, při které bylo měření prováděno, kterou považuje jinak krajský soud za nevýznamnou vzhledem k teplotám, při nichž dané měřicí zařízení pracuje. Opakovaně však bylo ze strany žalobce (zástupce) navrhováno, aby byl proveden důkaz výsledkem zasahujících

policistů, když jejich úlohu v dané věci neměl žalobce (zmocněnec) za odpovídající zákonu. Jednání skončilo v 16,00 hodin a následně rozhodl správní orgán ve věci.

Z uvedeného je patrné, jak klopotně bylo přestupkové řízení před správním orgánem vedeno, jaké skutečnosti se v jeho průběhu vyskytovaly. Přesto byl dodržen postup dle § 74 odst. 1 přestupkového zákona, podle něhož o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V projednávané věci byl totiž žalobce (jeho zástupce) nakonec řádně k jednání předvolán a byl poučen o následcích pro případ, že by se k jednání nedostavil. Byl naplněn materiální znak daného přestupku. Podle § 2 odst. 2 přestupkového zákona je přestupkem zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně. Pojem přestupku v sobě spojuje jak naplnění formálních znaků, tak znaků materiálních, přičemž obecně platí, že při naplnění formálních znaků jednání, jež je zákonem označeno za přestupek, jsou v běžně se vyskytujících případech naplněny i znaky materiální, neboť již naplněním daných formálních znaků je ohrožen či porušen zájem společnosti. Aby tomu tak nebylo, musely by v daném případě existovat významné okolnosti či zvláštnosti případu, které takový závěr vylučovaly. Podle názoru zdejšího krajského soudu tomu tak v daném případě nebylo. Překročení nejvyšší povolené rychlosti o cca jednu čtvrtinu při běžném denním provozu je natolik významné, že samo o sobě porušuje společenský zájem na dodržování pravidel silničního provozu a na bezpečnosti tohoto provozu. Takto závažné porušování pravidel silničního provozu nelze tolerovat.

Stěžejní námitkou však bylo neprovedení řádného dokazování a nevyhovění návrhu na provedení důkazu výsledkem zasahujících policistů. Jde o otázky související se zjišťováním skutkové podstaty daného přestupku. Žalobce tvrdil, že dokazování provedeno nebylo a neměl se tak ani k čemu vyjadřovat.

Podle § 73 odst. 2 přestupkového zákona má obviněný z přestupku právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a k důkazům o nich, uplatňovat skutečnosti a navrhopat důkazy na svou obhajobu, podávat návrhy a opravné prostředky.). Podle § 51 odst. 1 správního řádu platí, že k provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek. O ústním jednání a o ústním podání, výsledku svědka, výsledku znalce, provedení důkazu listinou a ohledání, pokud jsou prováděny mimo ústní jednání, jakož i o jiných úkonech souvisejících s řízením v dané věci, při nichž dochází ke styku s účastníky řízení, se sepisuje protokol. Protokol obsahuje zejména místo, čas a označení úkonů, které jsou předmětem zápisu, údaje umožňující identifikaci přítomných osob, vylíčení průběhu předmětných úkonů, označení správního orgánu a jméno, příjmení a funkci nebo služební číslo oprávněné úřední osoby, která úkony provedla (§ 18 odst. 1 a 2 správního řádu).

Správní orgán sepisoval o provedených ústních jednáních protokoly, v nichž popisoval provedené důkazy a uváděl, byť ne u všech, přijaté závěry z nich. Prováděl však i dokazování za situací, kdy se k nařízenému jednání nikdo nedostavil, ať již ze zdravotních důvodů (viz tvrzení o zlomené noze) nebo proto, že k němu správní orgán zástupce žalobce řádně nepozval. Přesto by vzhledem k poslednímu jednání konanému dne 20. 2. 2013 byl krajský soud přikloněn ke konstatování, že ve svém

celku bylo provedeno dokazování řádně. Vždyť jednotlivé důkazní prostředky jsou uvedeny v protokolech, které jsou ve správním spisu a s nimiž se měl zástupce žalobce možnost seznámit, jsou dostatečně konkretizovány, včetně toho, jaký závěry z nich plynou. Byť tedy došlo dílčím způsobem k dokazování mimo jednání, možno říci kabinetním způsobem, při jednání dne 20. 2. 2013 byly tyto nedostatky zhojeny. Přesto má krajský soud k proběhlému dokazování zásadní výhrady, zmíněné již výše, pro které žalované rozhodnutí zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce namítal nezákonné užití úředních záznamů jako důkazů a vadu řízení spatřoval dále v tom, že nebyli vyslechnuti policisté, kteří záznamy o svém úkonu sepsali a měření prováděli. Jedná se především o oznámení přestupku Policie České republiky ze dne 1. 10. 2012, č.j. KRPH-92997/PŘ-2012-050040, obsahující vyjádření žalobce k danému přestupku a úřední záznam ze dne 27. 10. 2012, č.j. KRPH-92997-3/PŘ-2012-050040, adresovaný správnímu orgánu. Tyto úřední záznamy přitom spolu tvoří podle orgánů veřejné správy ucelený řetězec důkazů, z nichž vina žalobce jednoznačně plyne, a proto podle nich již nebylo nutno zasahující policisty v tomto směru vyslýchat. K použitelnosti úředních záznamů jako důkazů, sepsaných před zahájením přestupkového řízení, se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. ledna 2009, č.j. 1 As 96/2008-115. Uvedl v něm mimo jiné následující:

„Z úředních záznamů obou zasahujících policistů vyplynulo zhruba totéž, a sám žalobce při ústním jednání nepopíral obsah těchto záznamů. Úřední záznam jako jednostranný úkon správního orgánu sám o sobě ovšem nemůže obstát (srov. k tomu též nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02), a to ani v případě, že je doplněn doznáním samotného obviněného: ani doznání totiž nezabývá správní orgán povinností zjistit takový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). Pořízení úředních záznamů již ze své povahy nemůže samo o sobě naplnit požadavek na dostatečné zjištění skutkového stavu. V přestupkovém řízení správní orgán rozhoduje o vině přestupce a o trestu za přestupek; zkoumá se tu tedy oprávněnost trestního obvinění v širším slova smyslu, jak je chápe čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publikována pod č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“). Jak judikatura opakovaně dovodila, platí pro správní trestání obdobné principy jako pro trestání soudní, a v řízení o přestupku je na místě analogicky aplikovat pravidla stanovená trestním právem, pokud samotný předpis správního práva vůbec neřeší spornou otázku a analogie není k újmě účastníka řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2008, č.j. 1 As 27/2008 - 67, publikován na www.nssoud.cz). Možnosti použití úředního záznamu k dokazování jsou velmi přesně vymezeny právě v trestním řádu (§ 158 odst. 5 trestního řádu): úřední záznam, v němž je zachyceno vysvětlení osoby získané před zahájením trestního stíhání, neslouží jako důkazní prostředek (s výjimkou podle § 314d odst. 2 trestního řádu), nýbrž jen jako podklad k úvaze, zda osoba, která vysvětlení poskytla, má být vyslechnuta jako svědek.

I pro správní orgán rozhodující v přestupkovém řízení tedy platí, že obsahem úředního záznamu je jen jakási předběžná informace o věci, která slouží správnímu orgánu ke zvážení dalšího postupu. Jak správně uvádí krajský soud, dokazování nemůže spočívat pouze na úředních záznamech, je-li možné vyslechnout ve věci svědka (k tomu srov. např. i rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2007, č.j. 1 As 16/2007 - 106, publikované na www.nssoud.cz). Provedení výslechu obou zasahujících policistů se zde tedy nabízelo;

správní orgány však v tomto ohledu zůstaly nečinné, a tím pochybily. Pokud žalovaný poznamenává, že k provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci, nelze si to vykládat jako možnost správního orgánu spokojit se s minimem podkladů (úřední záznamy a doznání) a upustit od dalšího dokazování jen proto, že tyto podklady nejsou navzájem v rozporu. Správní orgán je naopak povinen shromáždit tolik důkazních prostředků, kolik je třeba k vyvrácení pochybností a k tomu, aby byly okolnosti spáchání domnělého přestupku postaveny najisto.

Ze spisu je zřejmé, že žalobcův popis situace se v průběhu času měnil; to však ještě neznamená, že lze odmítnout všechna jeho tvrzení jako nevěrohodná a rezignovat na řádné zjištění stavu věci. To, že žalobce nejprve připustil svou vinu a v odvolání ji začal popírat, sice snižuje jeho důvěryhodnost, ovšem v situaci, kdy rozhodné skutečnosti nejsou dostatečně důkazně podloženy, nemůže samotná tato okolnost vést k subsumpci žalobcova jednání pod příslušné skutkové podstaty.

Není pravda, že by krajský soud opomenul ostatní důkazní prostředky založené ve spisu. Žalovaný dovozuje toto „opomenutí“ z toho, že krajský soud po něm žádá provedení výsledku zasahujících policistů. Soud si ovšem byl vědom existence tiskopisu oznámení přestupku, poučení obviněného a protokolu z ústního jednání před správním orgánem I. stupně; pouze vyjádřil názor, že žádná z těchto listin nemůže nahradit svědecký výslech policistů, a v tom mu zdejší soud přisvědčuje.

Pokud pak jde o argument ustanovením § 82 odst. 4 správního řádu, který zapovídá uvádět v odvolání nové skutečnosti a navrhopat nové důkazy, je nutno zopakovat, že pochybení správních orgánů není v tom, že by nevyhověly důkaznímu návrhu vznesenému až v odvolání (ostatně žalobce se výsledku policistů nedomáhal), nýbrž v tom, že i bez ohledu na obsah odvolacích námitek nepředvolaly zasahující policisty ke svědeckému výsledku. Žalovaný krom toho přehlíží, že přezkoumávané rozhodnutí bylo vydáno v řízení o přestupku, které má oproti obecně pojímanému správnímu řízení svá specifika. Jak již bylo uvedeno výše, přestupek spadá do pojmu „trestních obvinění“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy; osobě obviněné z přestupku tedy náleží procesní práva obdobná těm, jakých požívá obviněný z trestného činu. Ostatně kategorie přestupků a kategorie trestných činů, tak, jak je vymezuje pozitivní právo, jsou sousedícími množinami skutkových podstat vyznačujícími se tu větší, tu menší mírou typové společenské škodlivosti, kterou jim však v konkrétním případě vždy připisuje zákonodárce; nelze tedy říci, že by určité skutkové podstaty byly imanentně nadány zcela určitou mírou této nežádoucí vlastnosti. Je poměrně běžné, že stejný čin bývá v různých údobích klasifikován postupně jako přestupek i jako trestný čin, podle toho, jak intenzivně zákon v dané chvíli vnímá jeho společenskou nebezpečnost. Jelikož společenská škodlivost (trestní zákon hovoří o „činech společensky nebezpečných“, zákon o přestupcích pak o „činech, které porušují nebo ohrožují zájem společnosti“) je kategorií spojitou (nestačí tedy o ní říci, zda tu je, či není přítomna, ale je třeba hlavně určit, v jaké míře je přítomna), není rozdíl mezi materiálním znakem přestupku a materiálním znakem trestného činu kvalitativní, nýbrž kvantitativní. I to jen dále dokládá těsné vazby mezi právem přestupkovým a právem trestním, zde v jeho hmotněprávní rovině; vzájemná blízkost obou právních oblastí vede k závěru, že by se nemělo zásadně lišit procesní postavení osob obviněných ze spáchání ať už přestupku, nebo trestného činu.

Podle § 73 odst. 2 zákona o přestupcích má obviněný z přestupku právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a k důkazům o nich, uplatňovat

skutečnosti a navrhnout důkazy na svou obhajobu, podávat návrhy a opravné prostředky. Tato práva náležejí obviněnému po celou dobu řízení o přestupku: zákon o přestupcích výslovně neomezuje jejich uplatňování na určité stádium řízení (třeba řízení v I. stupni), a takové omezení není možno dovodit ani z povahy věci. Podle druhé věty citovaného ustanovení nesmí být obviněný donucován k výpovědi ani k doznání; tím se ale nechce říci, že by obviněný měl jen dvě možnosti – totiž buď od počátku vypovídat a navrhnout důkazy ve prospěch svých tvrzení, nebo až do skončení řízení mlčet a ke své věci se nijak nevyjádřit. Naopak je na obviněném, jakou procesní strategii zvolí: může tedy od počátku do konce svůj čin popírat; přiznat se k němu a s orgánem vedoucím řízení spolupracovat při objasňování okolností činu; nebo se přiznat, poté (například v odvolání) ale svůj čin popřít a navrhnout důkazy svědčící pro tuto novou verzi. Obviněný v přestupkovém řízení není totiž povinen poskytovat správnímu orgánu při opatřování podkladů pro vydání rozhodnutí veškerou potřebnou součinnost, jak to od jiných subjektů správních řízení žádá § 50 odst. 2 správního řádu (srov. Vedral, J.: Správní řád – komentář. BOVA POLYGON, Praha 2006, výklad k § 50 odst. 2 na str. 334): z toho nutno dovodit jak to, že může být procesně i zcela pasivní, tak to, že k procesní aktivitě se může rozhodnout i v pozdější fázi řízení, a správní orgán se musí s touto jeho aktivitou (v podobě uplatňování nových tvrzení a navrhování nových důkazů) vypořádat. Protichůdné postoje obviněného v různých fázích řízení jistě nijak neusnadňují správnímu orgánu jeho činnost; to ale nemůže být důvodem pro omezení práv obviněného v odvolacím řízení. S ohledem na nutnost poměřovat práva obviněného z přestupku s právy obviněného z trestného činu lze konečně poukázat i na § 249 odst. 3 trestního řádu, který zajišťuje nepravomocně odsouzenému možnost uplatňovat v odvolání nové skutečnosti a důkazy.

Ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu tedy na řízení o přestupku nedopadá; uplatní se však typicky u řízení zahajovaných na návrh, tedy řízení o žádosti. V nich je koncentrace řízení plně na místě: je totiž v zájmu žadatele, aby shromáždil a správnímu orgánu předložil všechny potřebné doklady. Nemožnost přinášet nová tvrzení a návrhy důkazů v odvolání je tak jen důsledkem žadatelovy nečinnosti a nedostatečného poskytování součinnosti správnímu orgánu I. stupně. U obviněného z přestupku však nelze hovořit o povinnosti poskytovat součinnost. Správní orgán rozhodující v řízení o přestupku je naopak povinen zjistit skutkový stav bez ohledu na to, jak se sám obviněný k řízení staví. To jistě znamená zabývat se jeho důkazními návrhy a rozhodovat o nich, pokud obviněný takové návrhy vznáší; zároveň to ale s sebou nese povinnost správního orgánu neupínat se jen k tvrzením obviněného, která nemusejí být pravdivá, a nezřící se vlastní důkazní aktivity v případě, že obviněný nemá vlastní návrhy na dokazování. V sankčním řízení se ve své krystalicky čisté podobě uplatňuje zásada vyšetřovací, která správnímu orgánu velí činit vše potřebné k řádnému zjištění skutkového stavu, a to bez ohledu na míru procesní aktivity či naopak procesní lhostejnosti účastníka řízení. V projednávané věci tedy měl správní orgán vyslechnout zasahující policisty z vlastního popudu; pokud žalobce v odvolání zpochybnil okolnosti skutku, jenž mu byl kladen za vinu, a pravdivost úředních záznamů, upozornil tím jen na neúplné dokazování, jehož si měl správní orgán být sám vědom.“

Ve stejném duchu se k otázce nepoužitelnosti úředních záznamů sepsaných před sdělením obvinění jako důkazu v trestním řízení, potažmo v řízení přestupkovém, vyjádřil Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 3. 11. 2004, sp. zn. II.ÚS 268/03, A byla to právě tato rozhodnutí nejvyšších soudních instancí České republiky, jejichž závěry učiněné v podstatě k týmž problémům (užití úředních

záznamů jako důkazů a neprovedení výslechů zasahujících policistů), si krajský soud plně osvojil pro řešení dané věci, a proto rozhodl tak, jak uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku. Z důvodů v nich uvedených totiž musel přisvědčit žalobci, že v jeho případě trpělo důkazní řízení natolik závažnou vadou, že žalované rozhodnutí vychází z nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci. Vzhledem k tomu také žalované rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s.ř.s. pro vady řízení zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení (viz § 78 odst. 4 s.ř.s.). V němž bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (viz § 78 odst. 5 s.ř.s.). Uvedený nedostatek je přitom možné odstranit v rámci odvolacího řízení postupem dle § 90 odst. 1 písmeno c) správního řádu.

V dalším řízení žalovaný odstraní vytýkané nedostatky, tedy předně musí být oba zasahující policisté vyslechnuti za přítomnosti žalobce k rozhodným skutečnostem daného přestupkového jednání, zejména ke způsobu měření (jeho technice), výstupům měření, jakož i k dalším podkladům, majícím vliv na skutkovou podstatu přestupku, jež zajišťovali. Žalobci musí být umožněno klást jim otázky, přičemž na pozadí jejich svědeckých výpovědí bude nutno důkazy, s nimž případně bude vina žalobce spojována, konfrontovat. Byly zde i další listiny, jako fotografie předmětného vozidla, s vyznačením údajů o aktuální rychlosti, čase a poloze vozidla a především videozáznam daného přestupkového děje, tedy další důkazy, u jejichž vzniku opět byli zasahující policisté. Návrh na provedení důkazu svědeckým výslechem těchto policistů odůvodňoval žalobce pochybnostmi o správnosti jejich konání. To bude třeba postavit na jisto. Je si přitom třeba uvědomit, že je povinností správních samých zjistit skutečný stav věci a že nemusí jít jen o otázky spojené s obsluhou měřicího zařízení. Jaké všechny námitky měl žalobce pro jím předpokládané jednání, spojené s výsledky policistů, v rámci své procesní strategie připraveny, o tom lze nyní jen spekulovat. Např. i o tom, proč jej policisté sledovali po trase dlouhé 10 km a zda tím náhodou neiniciovali spáchání dopravního přestupku, když žalobce najednou zrychlil. Policisté však byli na počátku rozhodujícího důkazní prostředku, videozáznamu, a právě proti němu míří celá řada námitek, jimiž je zpochybňována správnost měření rychlosti žalobcem řízeného vozidla. Jde o otázky, které nelze řešit izolovaně, bez konfrontace s těmi, kdo záznam pořizovali. V dalším řízení tedy půjde o prověření celého průběhu měření s cílem zjistit, zda např. neproběhlo v poli, zda bylo postupováno v souladu s návodem k obsluze měřicího zařízení, což samotná existence osvědčení o způsobilosti obsluhy ještě nezajišťuje, jakož i o objasnění celé řady dalších (na pohled fundovaných) námitek ohledně způsobu měření, uplatněných žalobcem až v žalobě. Ani takovéto námitky nejsou s ohledem na specifikum přestupků, jako trestních obvinění, vyloučeny.

Žalobce měl ve věci úspěch, a proto má právo na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 1 s.ř.s. proti účastníkovi, který úspěch neměl. Náklady žalobce spočívaly v náhradě soudního poplatku ve výši 3.000,-- Kč, odměně advokáta za dva úkony právní služby při zastupování po 3.100,-- Kč (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání žaloby soudu - § 11 odst. 1 písm. a/ a d/ a § 9 odst.3 písm.f/ ve spojení s § 7 vyhl. č. 177/1996 Sb.) a v náhradách hotových výdajů za dva úkony po 300,-- Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky). Náhrada nákladů řízení by tak činila úhrnem 9.800,--Kč. Protože zástupkyně žalobce doložila, že je plátkyní daně z přidané hodnoty, byla k této částce podle § 57 odst. 2 s.ř.s. připočtena ještě výše

této daně (21%) z odměny za zastupování a paušálních částek ve výši 1.428,--Kč, takže celková náhrada nákladů řízení činí 11.228,--Kč. Náklady řízení je žalovaný povinen zaplatit podle výroků II. tohoto rozsudku zástupkyni žalobce, neboť je advokátkou (viz § 64 s.ř.s. a § 149 odst. 1 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 14. května 2014

JUDr. Pavel Kumprecht, v.r.
samosoudce